QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)

Seduta tal-23 ta' Ottubru 2023

Rik.Gur.Numru : 206/2022 JPG

Kawza Numru : 23

FC

Vs

BG

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat tal-attrici datat 29 ta' Settembru 2022, a fol 1, li jaqra hekk:

1. *Illi l-esponeni hija omm ta tifla minuri NC li f'X minn relazzjoni li hija kellha mal-intimata, certifikat tat-twelid hawn anness u mmarkat bhala Dokument A;*

2. *Illi r-relazzjoni ta' bejn il-partijiet intemmet.*

3. *Illi l-minuri, sa mit-twelid taghha, dejjem kienet fil-kura u kustodja de facto tal-esponenti;*

4. *Illi hija unikament l-esponenti li dejjem sostniet lil bintha finanzjarjament, filwaqt li l-intimat ma jikkontribwixxiex manteniment ghal bintu, kif ukoll ma jhallasx l-ebda spejjez edukattivi u medicinali;*

5. *Illi sfortunatament l-intimat ma jikko-operax ma l-esponenti dwar id-decizjonijiet edukattivi, medici u dwar attivitajiet extra kurrikulari relatati mal-minuri NC;*

6. *Illi jehtieg illi jigu regolati l-kura u kustodja, access, manteniment ghal minuri NC;*

7. *Illi minkejja t-tentattivi ta' l-esponenti sabiex jintlahaq ftehim dwar l-istess anki tramite l-proceduri ta' medjazzjoni, l-intimat naqas li jattendi ghal diversi appuntamenti, u ma ikkoperax, fil-fatt il-medjazzjoni kellha tinghalaq (Dokument B);*

8. *Illi l-esponenti taf b'dawn il-fatti personalment;*

Ghaldaqstant l-esponenti umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti jogghobha:

1. *Tafda l-kura u kustodja tal-minuri NC esklussivament f'idejn l-esponenti.*

2. *Tordna lill-intimat sabiex ihallas manteniment ghal minuri NC, liema ammont ta' manteniment ghandu jikkomprendi l-ispejjez relatati ma spejjez edukattivi, medicinali u attivitajiet extra- kurrikulari.*

3. *Tordna lill-intimat jikko-opera u jikkonsulta mal-esponenti dwar id-decizjonijiet relatati mal-minuri NC li jirrigwardaw sahha u edukazzjoni.*

4. *Tordna li fin-nuqqas ta' ftehim bejn l-esponenti u l-intimat dwar decizjonijiet relatati ma sahha u edukazzjoni tal-minuri, tkun l-esponenti li tiehu decizjoniijet fl-ahjar interess tal-minuri, u dan minghajr htiega ta' awtorizazzjoni jew firma tal-intimat.*

5. *Taghti dawk il-provvedimenti kollha l-ohra li din l-Onorabbli Qorti jidhrilha huma fl-ahjar interess tal-minuri NC.*

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-proceduri kollha inkorsi mill-esponenti kontra l-intimat li huwa ngunt minn issa in subizzjoni.

Rat illi l-atti tar-rikors promotur, d-digriet ta din il-Qorti u l-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat illi l-intimat gie dikjarat kontumaci fl-udjenza tat-18 ta' Jannar 2023;

Rat illi fl-udjenza tas- 6 ta' Lulju 2023, Dr Charmaine Cherrett ghall-attrici iddikjarat illi m'ghandhiex iktar provi x' tipproduci. Din il Qorti, wara illi l-intimat gie dikjarat kontumaci, akkordat ghaxart ijiem sabiex l-intimat jipprezenta s-sottomissjonijiet tieghu ai termini tal-Artiklu 158(10) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta. (Vide verbal a fol 34 et seq);

Rat illi l-intimat baqa' inadempjenti;

Ikkonsidrat:

L-attrici xehdet viva voce nhar is- 6 ta' Marzu 2023 (vide fol 20 et seq) u spjegat illi ilha taf lill-intimat minn meta kellhom tnax (12) – il sena u filfatt kienu hbieb minn tfulithom. Sussegwentement, meta l-attrici kellha circa hmistax-sittax (15-16) – il sena, kienu hargu flimkien izda r-relazzjoni ma kienitx wahda soda, u kienu jiggieldu kontinwament. Illi meta l-attrici kellha madwar sbatax (17)- il sena, hija kienet harget tqila, u ftit wara li twieldet it-tarbija hija ghalqet tmintax (18)- il sena. Meta t-tarbija kellha biss xahrejn, ir-relazzjoni bejnha u l-intimat intemmet. Ghalkemm minn naha taghha l-attrici xtaqet li bintha tikber b'missier, l-intimat ma kienx jaghti kas lit-tifla minkejja li hi kienet titolbu biex ikun f' hajjitha. Illum il-minuri ghandha seba' (7) snin. L-attrici tikkonferma illi fir-rigward manteniment, hija kienet izzomm dijarju b'rendikont tal-manteniment li kien jghaddilha. Izzid illi generalment il-manteniment kien ikun tardiv u **wara li t-tifla ghalqet sena, l-intimat ma baqax jghaddi manteniment u lanqas qatt ma hareg sehemu mill-ispejjes ta' edukazzjoni tal-minuri**. Filfatt sabiex l-minuri giet registrata ghall-iskola kellha taghmel rikors. Tishaq illi l-ahhar darba li l-intimat ra lit-tifla kienet waqt laqgha tal-precett, u din kienet l-unika darba li ffirma dak li kien hemm bzonn minghajr hafna problemi. Minkejja dan, l-intimat ma kienx baqgha ghall-laqgha izda kien talabha jara lill-minuri dakinhar. Filfatt kien gie fejn id-dar taghha ghal ftit minuti, izda l-minuri ma riditx tkellmu. Wara kien baghtilha jistaqsi meta l-precett izda ma

regghet semghat xejn minghandu. L-attrici tirrileva lli bejnithom m'hemm l-ebda kuntatt ghajr meta jkollha bzonn xi firma tieghu minhabba xi dokumentazzjoni relatata mal-iskola. Tikkonferma illi l-intimat qatt ma baghat rigal fil-birthday tal-minuri jew fil-Milied.

L-attrici tixhed illi hija qieghda trabbi lill-minuri wahedha. Tikkonferma illi hija tahdem bhala manager tal-Maypole ta' Birzebbuga u l-hinijiet taghha huma mis- 7 ta' filghodu sat-tlieta ta wara nofsinhar, u ghandha introjtu ta' EUR 2000 gross. Tishaq illi hija ma tafx jekk l-intimat huwiex jahdem pero' taf li l-intimat ghandu vizzji koroh inkluz dik tad-droga. Tikkonferma illi kemm hija damet mieghu, huwa qatt ma hadem jew qatt ma dam wisq f'impjieg.

Louis Buhagiar, rapprezentant tal- Jobs Plus, xehed nhar is-6 ta' Lulju 2023 (vide fol 58 et seq) u prezenta l-*jobs plus employment history* tal-partijiet.

Saviour Theuma in rapprezentanza tas-Dipartiment tas-Sigurta Socjali xehed nhar is- 6 ta' Lulju 2023 (vide fol 56 et seq) u esebixxa sensiela ta' dokumenti li jindikaw l-ammonti ta' beneficcji socjali percepiti mill-partijiet tul dawn l-ahhar hames (5) snin.

Marika Mifsud in rapprezentanza tar-Registratur tal-Qrati xehdet nhar is-6 ta' Lulju 2023 (vide fol 54 et seq) u ezebiet dokumentazzjoni relattiva ghall-proceduri gudizzjarji decizi u dawk pendenti li jinvolvu l-intimat. Ix-xhud esebiet ukoll lista tal-multi pendenti li ghandu l-intimat. (Vide dok MM3).

L-intimat ma intavola ebda risposta u ma deherx. Ghaldaqstant l-intimat huwa kontumaci (vide verbal tat-18 ta' Jannar 2023).

Ikkonsidrat:

Illi din hija sentenza wara proceduri intavolati mill-attrici omm fejn qieghda titlob illi tigi fdata bil-kura u kustodja esklussiva tal-minuri NC li twieldet nhar X u dana kif jirrizulta mic-certifikat tat-twelid a fol 5 tal-atti.

Illi huwa ritenut fil-gurisprudenza taghna li f'sitwazzjonijiet bhal dawn ghandu jipprevali fuq kollox ***l-aqwa interess tal-minuri.*** [1] Fis-sentenza fl-ismijiet ***Maria Dolores sive Doris***

[1] Enfazi tal-Qorti.

Scicluna vs Anthony Scicluna deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fis-27 ta' Novembru 2003 intqal illi:

> *"**apparti l-ħsieb ta' ordni morali u dak ta' ordni legali, li għandhom setgħa fil-materja ta' kura u kustodja tat-tfal in ġenerali, il-prinċipju dominanti 'in subjecta materia', li jiddetermina normalment u ġeneralment il-kwistjonijiet bħal din insorta f'dina l-kawża, huwa dak tal-aktar utilita' u dak tal-aqwa vantaġġ u nteress tal-istess minuri fl- isfond taċ-ċirkostanzi personali u 'de facto' li jkunu jirriżultaw mill-provi tal-każ li jrid jiġi riżolut..."***

Illi l-Qorti ghaldaqstant ghandha s-setgha illi jekk ikun fl-ahjar interess tal-minuri, tafda wiehed biss mill-genituri bil-kura u l-kustodja tal-minuri u dana ai termini tal-Artiklu 56 tal-Kodici Civili.[2] Illi kif kellha l-okkazjoni ttenni din il-Qorti diversi drabi, l-interess tal-minuri huwa iprem mid-drittijiet tal-genituri. Illi fid-decisjoni ta' din il-Qorti diversament presedita fis-sentenza fl-ismijiet: ***Frances Farrugia vs. Duncan Caruana***, deċiża fil-31 ta' Mejju 2017:[3]

> ***Il-Qorti tirrileva illi fil-waqt li dejjem taghti piz ghad-drittijiet tal-genituri, l-interess supreme li zzomm quddiemha huwa dejjem dak tal-minuri kif anke mghallma mill-gurisprudenza kostanti taghna hawn 'il fuq iccitata.***

In tema legali ssir referenza ghall-kawza fl-ismijiet: ***Cedric Caruana vs Nicolette Mifsud***[4] fejn il-Qorti enfasizzat li fejn jidhlu l-minuri:

> ***'huwa ta' applikazzjoni assoluta l-Artiklu 149 tal-Kap 16 li jaghti poter lill-Qorti taghti kwalsiasi ordni fl-interess suprem tal-minuri. Fil-fehma tal-Qorti, l-Artiklu 149 tal-Kap 16 jaghmilha cara illi fejn jikkoncerna l-interess suprem tal-minuri, idejn il-Qorti m'hiex imxekla b'regoli stretti ta' procedura… fejn jidhlu d-drittijiet u l-interess suprem tal-minuri il-Qrati taghna ghandhom diskrezzjoni wiesgha hafna…. Addirittura l-Qorti tal-Familja ghandha s-setgha li tiehu kull provvediment fl-ahjar interess tal-minuri.'***[5]

[2] Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
[3] Vide Rikors Ġuramentat 268/11AL.
[4] Deciza mill-Qorti tal-Appell nhar l- 4/3/2014.
[5] Vide A sive BC vs D sive EC deciza 30/6/2015 u Joseph Micallef vs Lesya Micallef deciza 14/12/2018.

Fi kliem il-Qorti tal-Appell fis-sentenza fl-ismijiet: ***L Darmanin vs Annalise Cassar***:[6]

> *"…….meta tigi biex tiddeciedi dwar kura u kustodja ta' minuru, il-Qorti ma ghandhiex* ***tkun iddettata u kondizzjonata mil-meriti u dimeriti tal-partijiet 'ut sic' izda biss x'inhu l-ahjar interess tal-minuri".***[7]

Din il-Qorti taghmel referenza ghall-pronunzjament tal-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) fid-decizjoni tagħha tal-25 ta' Novembru 1998 fl-ismijiet: ***Sylvia Melfi vs. Philip Vassallo*** irriteniet li:

> ***In this case the Court must seek to do what is in the sole interest of the minor child in its decision whether the care and custody of the child should be given to one parent or the other the Court must solely be guided by what is most beneficial to the child [...] The Court should at all times seek the best interests of the child irrespective of the allegation, true or false, made against each other by the parties. Such allegations often serve to distance oneself from the truth and serve to render almost impossible the search of the Court for the truth. This is why it is the duty of the court to always look for the interests of the child. Exaggerated controversies between the parties often make one wonder how much the parents have at heart the interest of their children. Sometimes parents are only interested at getting at each other and all they want is to pay back the other party through their minor child.***

Illi gie ritenut ukoll illi meta *si tratta* ta' drittijiet tal-minuri vis-à-vis d-drittijiet tal-genituri l-Qorti hija fid-dover li tqis dejjem dak li hu fl-ahjar interess tal-minuri u dan peress li fil-maggor parti tal-kazijiet li jitressqu ghad-decizjonijiet tal-Qorti tal-Familja, kull decizjoni immankabilment thalli effett duratur fuq il-hajja tal-minuri u fuq il-hajja ta' dawk ta' madwar il-minuri.

Illi din il-Qorti taghmel taghha b'mod partikolari l-insenjament tal-Qorti tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet: ***Miriam Cauchi vs Francis Cauchi*** deciza fit-3 ta' Ottubru 2008 fejn gie korrettement osservat illi:

---

[6] Deciza mill-Qorti talAppell fil-31 ta' Ottubru 2014.
[7] Enfazi tal-Qorti.

> ***"Din il-Qorti tibda biex taghmilha cara li, fejn jidhlu minuri, m'hemmx dritt ghall-access, izda obbligu tal-genituri li t-tnejn jikkontribwixxu ghall-izvilupp tal-minuri li,ghal dan il-ghan, jehtigilha jkollha kuntatt ma' ommha u anke ma' missierha. Kwindi lil min jigi fdat bil-kura tal-minuri u kif jigi provdut l-access jiddependi mill-htigijiet tat-tifla u mhux mill-interess tal-genituri.[8] Huma l-genituri li jridu jakkomodaw lit-tfal, u mhux viceversa. L-importanti hu l-istabilita' emozzjonali tat-tifla, u li din jkollha kuntatt mal-genituri taghha bl-anqas disturb possibbli."***

Il-principju legali tal-manteniment tal-ulied huwa msejjes fuq l-artikolu 7(1) tal-Kodiċi Ċivili li jipprovdi:

> ***"Il-genituri ghandhom l-obbligu li jiehdu hsieb, imantnu, jgħallmu u jedukaw lil uliedhom bil-mod stabbilit fl-artikolu 3B ta' dan il-Kodici."***

Kif jirrizulta mid-dispozizzjonijiet tal-Ligi, il-genituri ghandhom l-istess obbligu versu l-ulied tagħhom, u b'hekk iz-zewg genituri ghandhom jikkontribwixxu ghat-trobbija tal-ulied. L-obbligu taz-zewg genituri lejn l-ulied huwa kull wiehed skond il-mezzi tieghu, ikkalkulati skont il-bżonnijiet tal-artikolu 20 tal-Kodici Civili.

L-artikolu 20 tal-Kodiċi Ċivili jipprovdi illi:

> ***(1) Il-manteniment għandu jingħata skont il-bżonn ta' min jitolbu u l-meżżi ta' min għandu jagħtih.***
>
> ***(2) Fl-istħarriġa sabiex jinsab jekk min jitlob il-manteniment jistax jaqalgħu xort' oħra, għandu jittieħed qies ukoll tal-ħila tiegħu fl- eżerċizzju ta' xi professjoni, arti jew sengħa.***
>
> ***(3) Meta jitqiesu l-meżżi ta' min hu obbligat għall-manteniment, għandu jingħad biss il-qliegħ tiegħu mix-xogħol tal-professjoni, arti jew sengħa, is-salarju jew il-pensjoni tiegħu mogħtija mill-Gvern jew minn ħaddiehor, u tal-utli tal-beni, sew***

[8] Enfazi tal-Qorti.

mobbli u kemm immobbli u kull dħul li jinħoloq taħt trust.

(4) Ma jitqiesx li għandu mezzi biżżejjed biex jagħti l-manteniment min ma jistax jagħtih ħlief billi jilqa' f'daru l-persuna li titlob dak il- manteniment, jekk din il-persuna ma tkunx axxendent jew dixxendent.

(5) Meta jitqiesu l-meżżi ta' min jitlob il-manteniment, għandu jittieħed qies ukoll ta' kemm jiswew il-beni tiegħu mobbli jew immobbli kif ukoll ta' kull interess beneficcju taht trust.

Kif ritenut fil-gurisprudenza:

...........Il-Qorti dejjem irriteniet illi l-ġenituri ma jistgħux jabdikaw mir-responsabilita` tagħhom li jmantnu lil uliedhom materjalment, hu kemm hu l-introjtu tagħhom. Dejjem kienet tal-fehma illi kull ġenitur għandu l-obbligu li jmantni lil uliedu anke jekk il-meżżi tiegħu huma baxxi jew jinsab diżokkupat. Il-Qorti ma tista qatt taċċetta li persuna ġġib it-tfal fid-dinja u titlaq kull responsabbilta` tagħhom fuq il-ġenitur l-iehor jew inkella fuq l-istat." (Ara Tiziana Caruana vs Redent Muscat (272/2018) deċiża mill-Prim' Awla Qorti

Ċivili fl-24 ta' Ġunju 2019; Liza Spiteri vs Luke Farrugia (219/2018) deċiża mill-Prim' Awla Qorti Ċivili fit-2 ta' Ottubru 2019).

Fil-każ **Portelli Jennifer pro et noe vs Portelli John** (Rik. Nru. 2668/1996) deciz mill-Prim' Awla Qorti Ċivili fit-2 ta' Ottubru 2003, inghad hekk:

".......l-obbligu taż-żewg ġenituri lejn l-ulied jibqa' bażikament l-istess dettat kull wieħed skont il-meżżi tiegħu, ikkalkulati skont id- dispozizzjonijiet tal-Artikolu 20 tal-istess Kap u l-bżonnijiet tal-minuri, u fl-interess tal-istess minuri."

Relevanti wkoll huwa dak li ingħad fis-sentenza fl-ismijiet ***Marina Galea vs Mario Galea*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fil-31 ta' Jannar 2019:

"Il-manteniment tat-tfal, fil-verita` izjed milli dritt tal-ġenitur li qed irabbihom,

huwa dritt tat-tfal minuri li ma jisfawx mċaħħdin minn dawk l-affarijiet li d- dinja tal-lum tikkunsidra bħala neċessita` għall-edukazzjoni u għall-iżvilupp tagħhom."

Ikkonsidrat:

Mill-atti jirrizulta illi l-intimat huwa kontumaci. Skond il-ligi, l-kontumacja ma tfissirx u ma tistax tigi ekwiparata ma' ammissjoni. Infatti kif gie ritenut fis-sentenza fl-ismijiet ***Blye Engineering Co. Ltd Vs Philip Borg Bellanti u Joe Fenech*** deciza fit-22 ta' Gunju, 2005, Appell Civili per Onor. Imhallef Philip Sciberras:

> ***"... huwa wkoll principju ben stabbilit illi ghalkemm il-konvenut jibqa' kontumaci dan ma kellux jinftiehem bhala li hu abbanduna kull eccezzjoni li seta' jaghti fil-kawza u ammetta d-domanda. Sta ghall-gudikant li jezamina jekk it-talba hix gustifikata, indipendentement mill-kontumacja tal-konvenut. Vide Kollez. Vol. XXIX P III p 35;"***

Illi infatti fis-sentenza fl-ismijiet ***Joseph Edmond sive Jesmond Meilaq v. Brian Mizzi et noe.,*** Appell, 27 ta' Marzu, 1996 inghad:

> ***"Illi fl-ahharnett irid jinghad illi skond il-gurisprudenza tal-Qrati taghna, il-konvenut li jibqa' kontumaci, bhal kaz odjern, ma jitqiesx li ammetta t-talba ta' l-attur, izda jitqies li jkun irrimetta ruhu ghall-gudizzju tal-Qorti. Dana ma jfissirx pero' li l-Qorti tista' tqajjem hija stess ex officio kwalunkwe eccezzjoni li l-konvenut seta' jqajjem kieku kkontesta l-kawza billi kif gie ritenut fis-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell in re Hammet vs Genovese moghtija fil-31 ta'Jannar 1991: "Il-Qorti m'ghandhiex tissolleva eccezzjonijiet li mhiex awtorizzata espressament mill-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili jew minn konsiderazzjonijiet ta' ordni Pubblika ghaliex altrimenti tinholoq sitwazzjoni fejn il-Qorti tiddeciedi fuq eccezzjoni taghha stess haga li mhix rakkomandabbli billi tinvolvi vjolazzjoni ta' principju kardinali tas-smiegh xieraq tal-kawza;"***

Vide ukoll sentenza fl-ismijiet ***Joseph Aquilina noe v. Lino Debono***, Qorti tal-Appell, deciza fis-7 ta' Ottubru, 1997.

Ikkonsidrat:

Jirrizulta illi l-minuri NC li twieldet nhar X illum ghandha X snin.

Illi minn dak li xehdet l-attrici *viva voce* quddiem din il-Qorti kif preseduta, il-minuri dejjem kienet fil-kura u kustodja *de facto* tal-attrici omm, u dana stante li l-intimat missier **kien biss involut fil-hajja u t-trobbija tal-minuri ghall-ewwel xahrejn ta' hajjitha**, u ghadda manteniment lill-attrici ghall-minuri binthom biss tul l-ewwel sena ta' hajja tal-minuri. Illi kif accennat aktar qabel, l-intimat huwa kontumaci, u minkejja li din il-Qorti akkordatlu zmien sabiex jintavola is-sottomissjonijiet tieghu bil-miktub, l-intimat baqa' inadempjenti.

Illi ghalhekk din il-Qorti ghandha biss quddiemha dak rilevat mill-attrici omm. Illi din il-Qorti ma tqisx illi ghandha tiddubita minn dak rilevat mill-attrici. Illi din il-Qorti rat kif l-intimat kiene prezenti biss tul l-ewwel xahrejn mit-twelied tal-minuri, b'dana illi kif il-partijiet itterminaw ir-relazzjoni taghhom, l-intimat ma baqax partecipanti fil-hajja tal-minuri, ghajr li tul l-ewwel sena ta' hajja tal-minuri huwa kien qieghed jghaddi xi manteniment lill-attrici, liema manteniment pero' twaqqaf wara sena. Illi din il-Qorti semghat ukoll il-manjiera li biha l-intimat kellu xi forma ta' kuntatt mal-minuri u li effettivament ra, biss f'zewg cirkostanzi fejn intalab jiffirma xi dokumenti mill-attrici. Illi ghalhekk huwa car illi l-intimat ilu kompletament assenti mill-hajja tal-minuri ghal numru konsiderevolita' snin, b'dana illi l-minuri minkejja li hija tista tabbina wicc ma' isem, hija lil missierha ma tafux.

Illi fic-cirkostanzi din il-Qorti tqis illi jezistu l-estremi necessarji sabiex il-kura u kustodja tal-minuri tigi fdata esklussivament f'idejn ir-rikorrenti omm, li ghandha wahidha, minghajr l-firma, kunsens jew presenza tal-intimat missier, tiehu d-decizjonijiet ordinarji jew straordinarji kollha fir-rigward tal-minuri NC ghal dak kollu li jirrigwarda l-edukazzjoni,is-sahha, is-safar u l-passaport tal-minuri u t-tigdid tieghu u dana fl-ahjar interess tal-istess minuri. Illi konsegwentment ir-residenza tal-minuri ghandha tibqa' mal-attrici omm.

Illi fir-rigward it-talba ghall-manteniment, din il-Qorti hija konsapevoli illi t-trobbija tal-ulied iggib maghha diversi spejjes illum il-gurnata, apparti l-fatt li l-hajja qieghda tghola b'rata piutost rapida. Illi kif diga ribadut, "***huwa dritt tat-tfal minuri li ma jisfawx mċaħħdin minn dawk l-affarijiet li d- dinja tal-lum tikkunsidra bħala neċessita` għall-edukazzjoni u għall-***

iżvilupp tagħhom" u dan l-oneru jinkombi fuq **iz-zewg genituri**. Illi pero' u naturalment dawn il-Qrati dejjem fehmu illi huwa stat ta' fatt li l-genitur li mieghu jkunu qieghdin jirrisjedu t-tfal, xi ftit jew wisq dan jillimita l-kapacita' ta' dak il-genitur li jiggenera introjtu akbar minn dak li ghandu fil-prezent.

Il-Qorti taghraf illi l-abbandun totali da parti tal-intimat tul dawn l-ahhar snin wasslet lir-rikorrenti trabbi lil minuri prattikament wahedha. Ghalhekk r-responsabbilta' shiha ghat-trobbija tat-tifla waqa' kollu fuq spallejn ir-rikorrenti. Il-Qorti taghraf illi hija qed taghmel kontribut non-finanzjarju sostanzjali fil-manteniment tal-minuri. Dan ghalhekk huwa fattur li fil-fehma tal-Qorti ghandu relevanza kbira fil-kuntest tal-likwidazzjoni tal-manteniment li ghandu jkun dovut mill-intimat. Illi din il-Qorti rat illi l-attrici tippercepixxi introjtu mix-xoghol taghha bhala *manager* fi hdan wiehed mill-outlets tal-*Maypole* fl-ammont ta' EUR 2000 gross. Illi din il-Qorti rat illi l-attrici tippercepixxi c-*children's allowance.*

Illi mill-provi in atti jidher illi l-intimat mhuwiex jahdem pero', qieghed jippercepixxi *allowance* bhala *carer* u dana kif jirrizulta mid-dokumenti *a fol 42 et seq.*

Din il-Qorti tqis illi l-intimat ghandu jivversa s-somma ta' EUR 250 kull xahar bhala manteniment ghall-minuri, liema somma tinkludi sehem l-intimat mill-ispejjes ta'sahha, edukazzjoni u attivitajiet extra-kurrikulari. Illi din il-Qorti tordna illi l-manteniment ordnat ghandu jinqata direttament mid-dhul, u /jew mill-introjtu tal-intimat, u/jew mill-paga, u/jew minn kwalsiasi beneficcji socjali jew pensjoni li l-intimat jista' jkun qieghed talvolta jircievi, b'dana illi ghandu jigi depozitat f' kont bankarju indikat mill-attrici. Illi l-manteniment ghandu jghola kull sena skond l-indici tal-gholi tal-hajja.

Ghal dawn il-motivi, din il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi:

1. **Tilqa' l-ewwel talba u tordna illi l-kura u l-kustodja tal-minuri NC tkun vestita <u>unikament u esklussivament</u> fl-attrici omm, u tordna illi r-residenza primarja tal-minuri ghandha tkun mal-omm u li d-domicilju u residenza ordinarja taghha ghandha tkun fil-Gzejjer Maltin u tawtorizza lill-attrici tiehu dawk id-decisjonijiet kollha ordinarji u straordinarji relatati mal-edukazzjoni, mas-sahha, safar, applikazzjoni ghall-hrug ta' passaport u t-tigdid tieghu u l-konsenja tieghu lill-attrici fir-rigward tal-minuri u dana minghajr il-kunsens, il-**

firma jew l-presenza tal-intimat inkluz l-permess tar-residenza u kull dokument iehor li jinvolvi lill-minuri u dana minghajr il-kunsens, firma jew presenza tal-intimat;

2. **Tilqa' it-tieni talba u tordna lill-intimat jivversa lill-attrici s-somma ta' EUR 250 fix-xahar bhala manteniment ghall-minuri, liema somma ghandha tigi versata f'kont bankarju indikat mill-istess attrici, u liema somma tinkludi sehem l-intimat mill-ispejjes ta' edukazzjoni, sahha u attivitajiet extra-kurrikulari, liema ammont ghandu jinqatgha direttament mid-dhul, u/jew introjtu, u/jew salarju tal-intimat, u/jew kwalsiasi beneficcju, u/jew pensjoni li l-intimat jista talvolta jippercepixxi. Illi l-manteniment ghandu jghola kull sena skond l-indici tal-gholi tal-hajja. Illi dana l-ammont ghandu jibqa' hekk pagabbli sakemm il-minuri NC taghlaq l-eta' ta' tmintax (18)- il sena jekk tieqaf mill-iskola u tibda tahdem fuq bazi full time, jew sa l-eta ta' tlieta u ghoxrin (23) sena jekk il-minuri tiddeciedi li tkompli bl-istudji taghha fuq bazi full-time.**
3. **Tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tielet, u r-raba talba stante dak deciz fid-decide numru wiehed.**
4. **Tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-hames talba;**

L-ispejjes kollha ghandhom ikunu a karigu tal-intimat.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli
Deputat Registratur